

sobota, 07.03.2020

Niedziela Palmowa

Niedziela Palmowa (Męki Pańskiej) to szósta niedziela Wielkiego Postu. Rozpoczyna Wielki Tydzień, czyli czas bezpośrednio poprzedzający Święta Paschalne. W tym dniu liturgicznym Kościół obchodzi pamiątkę uroczystego wjazdu Pana Jezusa do Jerozolimy na pięć dni przed ukrzyżowaniem. Jak podają Ewangelisci, zgromadzone wówczas tłumy słały płaszcze na Jego drodze, rzucały gałązki oliwne i palmowe, wołając: Hosanna Synowi Dawida: błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie (Mt 21,9).

Nazwa pochodzi od wprowadzonego w XI w. zwyczaju święcenia palm. Same obchody są jednak wcześniejsze – Egeria Pątniczka wspomina, że pod koniec IV w. patriarcha Jerozolimy odtwarzał gest Jezusa, tj. dosiadał oślicy i otoczony radującymi się tłumami wjeżdżał na niej z Góry Oliwnej do miasta. Zwyczaj ten dotarł także na Zachód w V-VI w. W Polsce tradycja Niedzieli Palmowej sięga średniowiecza.

Niedziela Palmowa jest obchodem ruchomym, ze względu na powiązanie z Wielkanocą. Od 1986 r. tego dnia obchodzony jest również Światowy Dzień Młodzieży.

W Niedzielę Palmową wierni gromadzą się poza kościołem na wyznaczonym miejscu. Tam kapłan święci przyniesione palmy i czyta Ewangelię o wjeździe Pana Jezusa do Jerozolimy.

Następnie procesja z palmami rusza do kościoła, śpiewając pieśń ku czci Chrystusa Króla. Na jej czele niesie się krzyż przyozdobiony palmą.

W Polsce trudno o prawdziwe palmy, stąd narodziła się tradycja przygotowywania specjalnych palemek. Najczęściej są one robione z gałęzi wierzbowych z baziami i z liści bukszpanu lub borówek. Są również przyozdabiane suszonymi kwiatami bądź wstążkami. W wielu parafiach organizuje się konkursy na najpiękniejszą lub największą palmę.

Poświęcone palmy są przechowywane przez cały rok aż do Środy Popielcowej. Wówczas spala się je, a z powstały popiół służy do posypania głów wiernych.

Obrzęd poświęcenia palm należy już do liturgii mszalnej, dlatego po przyjściu do Kościoła celebrans opuszcza akt pokutny i Panie zmiłuj się nad nami., a sprawowanie Mszy św. rozpoczyna od oracji (kolekty). W Niedzielę Palmową odczytuje się, zwykle z podziałem na role, opis męki Pańskiej z jednej z Ewangelii synoptycznych: Mateusza, Marka lub Łukasza (Mękę Pańską wg św. Jana czyta się podczas liturgii Wielkiego Piątku). Kapłan sprawujący liturgię zakłada szaty koloru czerwonego.

W Polsce Niedziela Palmowa nosiła także nazwę Niedzieli Kwietnej, bo zwykle przypada w czasie gdy pokazują się pierwsze kwiaty. Obecnie to określenie nie jest już używane.

Liturgia Niedzieli Palmowej, łącząc w sobie radosną procesję z palmami oraz czytanie opisu Męki Pańskiej, podkreśla, że triumf Chrystusa i Jego Ofiara na krzyżu są ze sobą nierozdzielnie związane. Ukazuje Jezusa jako Króla i Pana, który pomimo okrutnej śmierci, nigdy nie pozbawił się swojego majestatu królewskiego i prawa do panowania. Wręcz odwrotnie, przez swoją mękę i śmierć jedynie to prawo umocnił. Godność królewską Chrystusa Pana akcentują szczególnie antyfony i pieśni, które śpiewa się w czasie rozdawania palm i procesji.

W strukturze liturgii Niedzieli Palmowej chwała i radość tworzą nierozdzielłą całość z cierpieniem. Ukazuje ona tym samym, że to właśnie krzyż otwiera drogę do nieba. Męka Chrystusa była bowiem zapowiedzą zbawienia i zmartwychwstania.

[embedyt] https://www.youtube.com/watch?v=_z9S7kQVNmE[/embedyt]